

Deeltijdopleidingen Tranche 2: Bewegen en Educatie

**Bachelor Leraar voortgezet onderwijs tweedegraads
Technisch Beroepsonderwijs
Associate Degree Onderwijsondersteuner Technisch
Beroepsonderwijs**

**Beperkte opleidingsbeoordeling
Beoordeling Experiment leeruitkomsten**

Samenvatting

In februari 2021 zijn de volgende deeltijdopleidingen van Hogeschool Windesheim bezocht door een visitatiepanel van NQA:

- Bachelor Leraar voortgezet onderwijs 2^e graads Technisch Beroepsonderwijs (LTB)
- Associate Degree Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs (OTB).

Deze deeltijdopleidingen nemen deel aan het landelijke Experiment leeruitkomsten. De opleidingen worden aangeboden in Zwolle

Het panel beoordeelt beide opleidingen in zijn geheel als **positief**.

Het panel ziet twee opleidingen die vanuit een goede samenwerking binnen Windesheim een gezamenlijk en gedegen flexibel onderwijsconcept hebben neergezet. De opleidingen zijn in 2017 vol enthousiasme en gemotiveerd het Experiment leeruitkomsten aangegaan, met een gedegen voorbereiding en goede ondersteuning vanuit de hogeschool. De visie op flexibel leren is breed gedragen binnen de opleidingsteams. De teams zijn professioneel en betrokken. De docenten zijn deskundig en bevlogen, slaan graag nieuwe wegen in en zoeken immer verbeteringen in hun programma met de studenten en de overige docententeams van de domeinen. Zij zijn duidelijk zeer betrokken bij hun studenten. In Corona-tijd is het onderwijs direct online aangeboden, tot grote tevredenheid van studenten. Docenten maken de duidelijke keuzes uit het ruime professionaliseringsaanbod. Qua flexibilisering hebben de opleidingen sinds 2017 goede vorderingen gemaakt. Zeker de flexibele leerwegaafhankelijke toetsing en de duidelijke keuzes die hierin geboden worden, maken indruk. Studenten maken hier dan ook in toenemende mate gebruik van. De roadmap voor studenten is een mooi instrument hierbij, dat meer aandacht van de opleidingen verdient. Er zijn ook aandachtspunten. Tijdens de intake kan er meer aandacht zijn voor flexibilisering en de mogelijke leerroutes. Het is belangrijk om direct te laten zien wat er mogelijk is en hoe studenten dat moeten aanpakken.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten gebaseerd zijn op de landelijk vastgestelde kennisbases en daardoor overeenkomen met het associate degree- en bachelorniveau en de Dublindescriptoren. De opleidingen hebben volgens het panel een adequaat, actueel beroepsbeeld. De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten aansluiten op het beroepenveld van onderwijsondersteuners leraren. De inhoud van de opleidingen sluit aan op de eisen van het vakgebied. Het panel constateert dat de deeltijdvariant van de opleiding is opgezet volgens de onderwijskundige visie van Windesheim. De domeinen van de landelijke algemene en technische kennisbases voor tweedegraadsleraren zijn vertaald in leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn samengevoegd in eenheden van leeruitkomsten en worden in modules van 30 EC aangeboden. De leeruitkomsten zijn besproken met het beroepenveld en zijn leerwegaafhankelijk opgesteld. Het panel adviseert om aandacht te blijven schenken aan de

doorontwikkeling van leeruitkomsten, die goed te valideren zijn, mogelijk in overleg met andere LTB-opleidingen. De leeruitkomsten voor het werkplekleren, 'Samen Opleiden' bevatten diverse kenniselementen in verschillende modules. Een meer algemene omschrijving met slechts aanduiding van niveau van onderwijsbekwaamheid zal het voor studenten eerder mogelijk maken ervaring in te zetten voor validering en de flexibiliteit van de opleiding verhogen.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het onderwijs binnen OTB en LTB is overzichtelijk vormgegeven in modules waarbij altijd de leerlijnen beroep (didactiek/pedagogiek), vakspecifiek (uitstroom profiel) en Samen opleiden (leerwerktraject) te onderscheiden zijn. Het is voor studenten mogelijk om na de OTB-opleiding door te stromen in de LTB-opleiding. De instroom is bij beide opleidingen zeer divers, waarbij er zowel studenten zijn die verdieping zoeken in de techniek als studenten die zich willen omscholen naar het onderwijs. Na inschrijving hebben alle studenten een intakegesprek met een loopbaanbegeleider waarin de mogelijke leerroutes worden besproken. Studenten leggen in een roadmap de keuze ten aanzien van de te volgen leerroute en mogelijke inzet van eerdere onderwijs- en werkervaringen als bewijslast voor het aantonen van leeruitkomsten vast. De meeste studenten volgen de standaard aangeboden route, waarbij zij in de loop van de opleiding wel steeds vaker kiezen voor een alternatieve afronding van eenheden van leeruitkomsten (EVL).

Studenten werken in iedere module aan leeruitkomsten van de werkplekleerlijn, onderdeel van de leerlijn Samen Opleiden. Het is voor studenten volgens de Onderwijs- en Examenreglementen mogelijk om direct het laatste (of een later geprogrammeerd) leerwerktraject af te ronden. Een student moet dan echter wel de specifieke (kennis)onderdelen uit de voorgaande leeruitkomsten afronden. Deze (kennis) onderdelen worden separaat beoordeeld. In de praktijk betekent dit dat studenten de onderdelen in de voorgeschreven volgorde volgen, ook al mag hier van worden afgeweken. Het programma biedt mogelijkheden tot versnelling en vertraging, maar het panel moedigt de opleidingen aan te blijven zoeken naar verdere flexibiliseringsopties voor studenten, tevens binnen het leerwerktraject.

De docenten zijn goed gekwalificeerd en krijgen een breed palet aan professionalisering aangeboden. Het panel heeft bewondering voor hun inzet in het flexibiliseren. Studenten zijn tevreden over het onderwijsprogramma en geven aan dat het onderwijs praktijkgericht is en aansluit op hun niveau en werksituatie.

Standaard 3: Toetsing

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel stelt vast dat de opleidingen leerwegaafhankelijk toetsen. De in de studiewijzer beschreven toetsvorm past bij de leeruitkomsten. De docenten en examinatoren staan open voor het afronden van leeruitkomsten op een andere wijze dan in de studiewijzers beschreven staat. Tegelijkertijd biedt ook de voorgestelde toetsvorm voldoende ruimte voor eigen inbreng van studenten doordat de afronding meestal bestaat uit een beroepsproduct of een bijvoorbeeld een portfolio. De opleiding kent een duidelijke opzet van verschillende routes die een student kan volgen om een leeruitkomst aan te tonen. Het valideren van eerdere (werk)ervaring is daar één

van, die echter weinig gebruikt wordt. De examencommissie is voldoende betrokken bij het opzetten van het validatieproces en voert haar wettelijke taken uit. Het panel adviseert de examencommissie en toetscommissie wel om in het kader van haar borgingsactiviteiten actief aanwezig te zijn bij de daadwerkelijke uitvoering van het (flexibel) toetsen en het beoordelen binnen de opleidingen.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

In het nieuwe, flexibele programma zijn er nog geen studenten afgestudeerd bij de opleidingen. OTB-studenten kiezen volgens de opleiding bewust voor spreiding van de studielast om een betere balans tussen werk, studeren en privé te bereiken. In de loop van studiejaar 2020 -2021 worden afgestudeerden verwacht van beide opleidingen.

Het panel heeft werken van een drietal langstudeerders die zijn afgestudeerd met de nieuwe, flexibele eindwerken bestudeerd voor OTB. Voor LTB zijn relevante tussenwerken van studenten bestudeerd. Op basis van de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek en de kwaliteit van de beoordeelde eind- en tussenproducten heeft het panel het vertrouwen dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd door de studenten OTB en LTB. Het niveau van de door het panel beoordeelde beroepsproducten is voldoende. De studenten maken deze beroepsproducten zoveel mogelijk voor hun eigen werkomgeving. De beroepsproducten sluiten gedurende de opleiding aan bij de relevante niveaus in de algemene en specifieke kennisbases en geven een goede indicatie voor hun ontwikkeling naar het beoogde eindniveau.

De vertegenwoordigers van het werkveld zijn zeer tevreden over de flexibele trajecten die OTB en LTB bieden voor de professionalisering van beginnende en ervaren ondersteuners en docenten. Zij stellen het op prijs dat een groot deel van de opleiding gerelateerd is aan de werkzaamheden en plaats vindt op de werkplek.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	8
Schets van de opleiding / Karakteristiek	11
Basisgegevens opleidingen	13
Beoordeling NVAO-standaarden	15
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	16
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	20
Standaard 3 Toetsing	27
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	31
Eindoordeel over de opleidingen	34
Aanbevelingen	34
Bijlagen	35
1. Bezoekprogramma	35
Programma maandag 15 februari 2021	35
Programma dinsdag 16 februari 2021	36
2. Bestudeerde documenten	38

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de volgende de bestaande hbo-opleidingen van hogeschool Windesheim:

- Bachelor Leraar voortgezet onderwijs 2^e graads Technisch Beroepsonderwijs (LTB)
- Associate Degree Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs (OTB)

Het betreft deeltijdopleidingen die deelnemen aan het landelijk Experiment leeruitkomsten. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd, is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool Windesheim en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 15 en 16 februari 2021. In dit visitatietraject zijn ook de volgende deeltijdopleidingen van Hogeschool Windesheim beoordeeld, vanwege hun samenwerking van in het Experiment leeruitkomsten:

- deeltijd bacheloropleiding Psychomotorische therapie en Bewegingsagogie (PMT)
- deeltijd bacheloropleiding Theologie (TH)
- deeltijd bacheloropleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in Godsdienst (GL)

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer M. Laarman M SEN (voorzitter, domeindeskundige LTB/OTB)

Mevrouw drs. A. van Vliet (domeindeskundige LTB/OTB)

Mevrouw I. van Driel (domeindeskundige PMT)

Mevrouw T.A. Winters-Prins (domeindeskundige PMT)

De heer dr. T.L. Hetteema (domeindeskundige TH/GL)

De heer drs. A. Heijstek (domeindeskundige TH/GL)

De heer D. van Diggele (studentlid/domeindeskundige LTB/OTB)

De heer drs. M. Fokkema, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel, in samenwerking met mevrouw drs. Y.E. Leegstra.

De visitatie was aanvankelijk gepland in mei 2020, maar is vanwege de Corona-maatregelen verplaatst naar februari 2021. Vanwege de Corona-maatregelen is de visitatie online uitgevoerd.

Visitatieproces

Omdat de opleidingen zich vanuit een gezamenlijke visie op flexibilisering hebben doorontwikkeld, zijn deze opleidingen gezamenlijk gevisiteerd in het kader van de beoordeling van het bestaande Experiment leeruitkomsten. Ter voorbereiding op de visitatie is er, eveneens vanwege de Corona-maatregelen, een online vooroverleg geweest. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. In het vooroverleg zijn op basis van het Zelfevaluatierapport (ZER) de voorlopige bevindingen door het panel besproken, zowel wat betreft gezamenlijke generieke uitgangspunten en werkwijzen van de

opleidingen, als voor specifieke zaken binnen de afzonderlijke opleidingen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken en/of tussenproducten gedeeld. Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezoekdagen en er is aanvullende informatie aan de opleidingen gevraagd.

De generieke documentatie is door alle leden van het visitatiepanel bestudeerd. Alle opleiding specifieke documentatie is door de inhoudsdeskundige panelleden bestudeerd. Het gaat hierbij voornamelijk om beschrijvingen van de inhoud van de opleiding, toetsmateriaal, tussenproducten, eindwerken en notulen van verschillende commissies, waaronder de examencommissie en de werkveldadviescommissies. Zowel in het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend met alle panelleden gedeeld.

Tijdens het bezoek heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1). Het gehele panel heeft tijdens de visitatie gekeken naar de generieke visies en processen, zoals de intakeprocedure, de visie op onderwijs in de context van leeruitkomsten, leerwegaafhankelijk toetsen, de borging hiervan en het werkplekleren. Waar het ging om de positionering van de afzonderlijke opleidingen, de vertaling van de visie naar de betreffende opleiding en de toetsing van het eindniveau, hebben de specifieke domeindeskundigen het voortouw genomen bij de bestudering van relevante documentatie en in de specifieke gesprekken over deze aspecten. Het visitatiepanel heeft gezamenlijk de uiteindelijke oordelen gegeven. In de afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordelen en belangrijkste bevindingen aan de opleidingen meegedeeld. De avond aansluitend op het bezoek is er een ontwikkelgesprek geweest tussen leden van het panel en vertegenwoordigers van de opleidingen. Medewerkers en studenten van de opleidingen zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezoekdag om (inloopspreekuur). Hier is geen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek hebben de secretarissen op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld die is voorgelegd aan alle panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd aan de opleidingen. De panelleden hebben kennisgenomen van de reacties van de opleidingen en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Documentatie

Bij de aanvraag hebben de vijf betrokken opleidingen een zelfevaluatie-rapport (ZER) aangeboden. Het ZER bevat generieke en opleiding specifieke delen. In de generieke delen zijn de gezamenlijke visies, uitgangspunten en processen van de opleidingen beschreven. In de opleiding specifieke delen reflecteren de verschillende opleidingen op de concrete situatie en ontwikkelingen per opleiding. De bijlagen van het ZER zijn deels Windesheim breed, deels opleiding overstijgend en deels opleiding specifiek. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel per opleiding kunnen komen.

Het voorliggende beoordelingsrapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), het protocol *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* van de NVAO (2017) en de *NQA-Handleiding 2019 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*. Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en

conclusies van het panel. Gekozen is om de beoordelingen van OTB en LTB in één rapport te beschrijven.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 17 juni 2021

Panelvoorzitter

M. Laarman M SEN

Lead-auditor

Drs. M. Fokkema

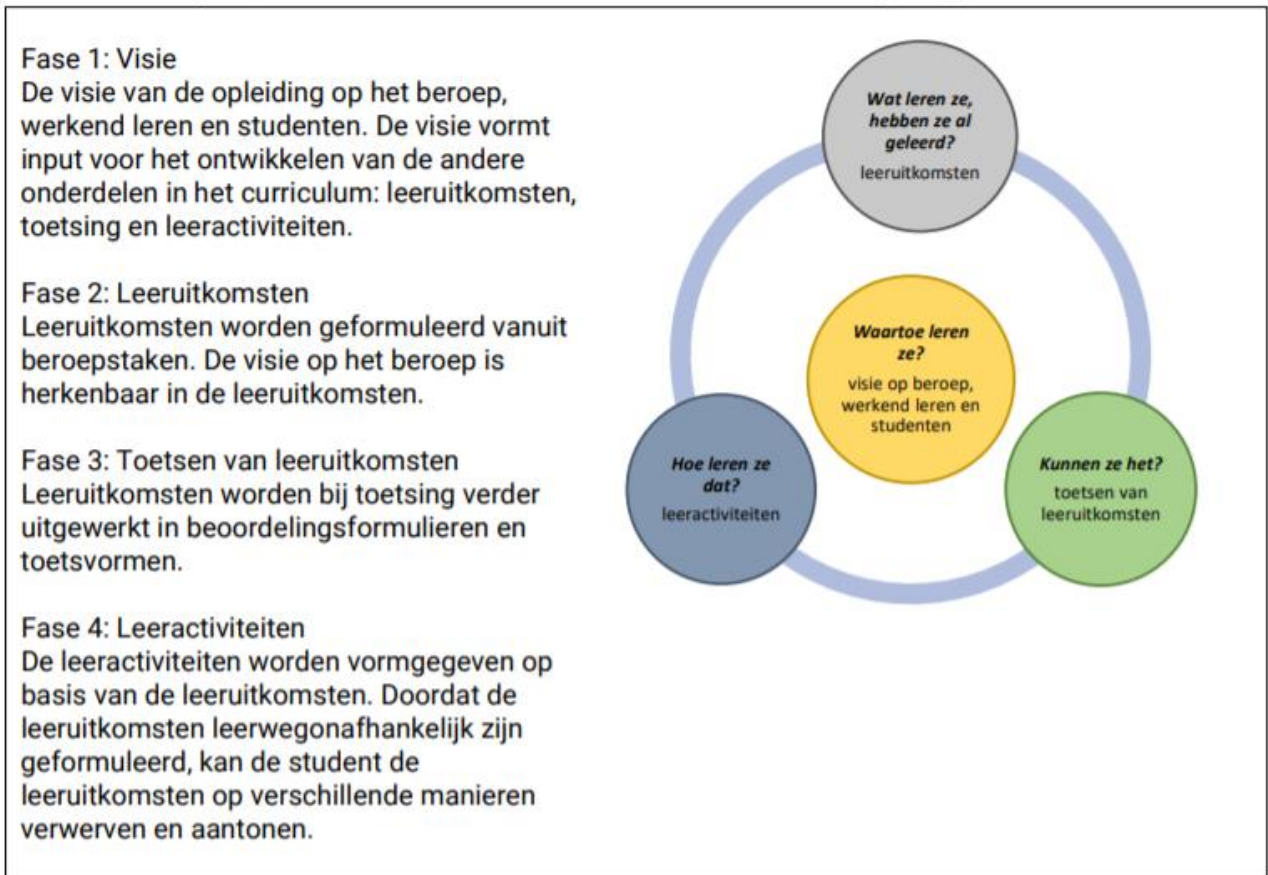
Schets van de opleiding / Karakteristiek

De deeltijdvarianten van de opleidingen Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs (OTB) en Ba Leraar voortgezet onderwijs tweedegraads Technisch Beroepsonderwijs (LTB) zijn onderdeel van het domein Bewegen en Educatie van Hogeschool Windesheim en worden aangeboden in Zwolle. Binnen het domein vallen de opleidingen onder de afdeling Lerarenopleidingen beroepsonderwijs. De opleiding LTB wordt door Hogeschool Windesheim ook in een voltijdse variant aangeboden. Dit rapport heeft alleen betrekking op de deeltijdvarianten die deelnemen aan het landelijke Experiment leeruitkomsten.

De opleidingen participeren actief in landelijke en regionale samenwerkingsverbanden met het onderwijsveld en het technische bedrijfsleven. De opleidingen OTB en LTB nemen sinds 2016 – 2017 deel aan het Experiment leeruitkomsten en bieden sinds studiejaar 2017 - 2018 het nieuwe, flexibele curriculum aan. Jaarlijks starten ongeveer 50 studenten met de opleiding LTB en ruim 10 studenten met de opleiding OTB. Ten tijde van de visitatie had de deeltijdopleiding OTB 19 studenten en de deeltijdopleiding LTB 183 studenten.

De opleiding OTB zal worden afgebouwd. Vanaf september 2021 wordt de bredere associate degree opleiding 'Educatief professional beroepsonderwijs' aangeboden. De opleiding van onderwijsondersteuners technische beroepsonderwijs wordt ingebed in de EPB. Het profiel voor deze opleiding is ontwikkeld door lerarenopleiders van vijf hogescholen. Het onderhavige rapport heeft betrekking op de opleiding OTB zoals deze nu als flexibele deeltijdstudie wordt aangeboden.

In het kader van het Experiment leeruitkomsten is Windesheim in 2016 gestart met het project 'Flexibel Onderwijs voor volwassenen'. Dit project sluit aan op het 'Onderwijsconcept Windesheim' (2014) en de opvolger 'Strategische koers hogeschool Windesheim 2017-2022'. De strategische koers kent drie leidende principes: iedere student is uniek, complexe praktijkvragen zijn leidend en leren doen we samen. In het project 'Flexibel onderwijs voor volwassenen' wordt gewerkt vanuit het Ontwikkelmodel Flexibele Opleidingstrajecten hoger onderwijs Windesheim, zie afbeelding 1.

Afbeelding 1: Ontwikkelmodel Flexibele Opleidingstrajecten hoger onderwijs Windesheim, Algemene inleiding (2019)

De dertien opleidingen die met hun deeltijdvariant van de opleiding deelnemen aan het Experiment leeruitkomsten hebben allereerst hun leeruitkomsten ontwikkeld. Deze leeruitkomsten zijn opgesteld aan de hand van de Handleiding Leeruitkomsten (op basis van het Tuningmodel) en gegroepeerd in eenheden van leeruitkomsten. Eén of meerdere eenheden van leeruitkomsten vormen een voor het werkveld herkenbare module van 30 EC.

De toetsing binnen de modules is leerwegaafhankelijk ingericht. Er zijn twee hoofdtypen leerwegaafhankelijke toetsen: toetsen die door de opleiding worden aangeboden, waar de toetsvorm per eenheid van leeruitkomsten is bepaald, en portfolioassessments waarbij de student (op de werkplek) bewijzen verzamelt en assessoren beoordelen of de leeruitkomsten zijn behaald.

Per (groep van) opleiding(en) heeft Windesheim een ontwikkelteam opzet. Dit ontwikkelteam wordt ondersteund door een Windesheim brede projectgroep waarin ervaringen en producten worden uitgewisseld en gemeenschappelijke thema's worden uitgewerkt. Verdere ondersteuning biedt het Windesheim breed ontwerpteam met adviseurs onderwijs. Dit team ontwikkelt handleidingen en tools als de toolkit Flexibel hoger onderwijs voor volwassenen (met tools en goede voorbeelden). Tot slot heeft Windesheim een uitgebreid en samenhangend professionaliseringsaanbod voor verschillende doelgroepen bij de opleidingen samengesteld.

Om flexibele leerroutes mogelijk te maken, hebben de opleidingen gezamenlijk de procesflow 'Van aanmelden tot diplomeren' beschreven. Op basis van de Strategisch koers worden de processen en systemen nu heringericht voor voltijd- en deeltijdopleidingen.

Basisgegevens opleidingen

Naam opleiding in CROHO	B Opleiding tot leraar voortgezet onderwijs van de tweede graad in het Technisch Beroepsonderwijs
Oriëntatie en niveau	Bachelor
Graad	Bachelor of Education
Aantal studiepunten	240
Afstudeerrichtingen	Bouwkunde; Bouwtechniek; ICT; vmbo-techniek Producteren, Installeren, Energie; vmbo-techniek Bouwen, Wonen, Interieur; Elektrotechniek; Werktuigbouwkunde; Motorvoertuigtechniek, vmbo-techniek Mobiliteit en Transport
Locatie	Zwolle
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratie nummer in CROHO	35210

Naam opleiding in CROHO	Ad Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs
Oriëntatie en niveau	Associate degree
Graad	Associate degree of Education
Aantal studiepunten	120
Afstudeerrichtingen	Bouwkunde; Bouwtechniek; ICT; vmbo-techniek Producteren, Installeren, Energie; vmbo-techniek Bouwen, Wonen, Interieur; Elektrotechniek; Werktuigbouwkunde; Motorvoertuigtechniek, vmbo-techniek Mobiliteit en Transport
Locatie	Zwolle
Onderwijstaal	Nederlands
Variant	Deeltijd
Registratie nummer in CROHO	80098

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Experiment leeruitkomsten:

- *De visie van de instelling op flexibilisering is vertaald naar een onderwijskundig concept dat is doorgevoerd in de experimenteervariant.*
- *De eindkwalificaties zijn vertaald naar eenheden van leeruitkomsten van maximaal 30 EC, die gezamenlijk en in samenhang de student in staat stellen de eindkwalificaties te realiseren.*
- *De leeruitkomsten zijn:*
 - (a) leerwegonafhankelijk: ze stellen de student in staat een eigen leerweg te bepalen,*
 - (b) representatief voor de eindkwalificaties van de opleiding,*
 - (c) herkenbaar voor het werkveld,*
 - (d) specifiek en meetbaar: ze bieden een eenduidig beoordelingskader bij leerwegonafhankelijke toetsing,*
 - (e) transparant: de relatie tussen eindkwalificaties, eenheden van leeruitkomsten, leeractiviteiten en toetsing is duidelijk,*
 - (f) samenhangend: ze vormen een samenhangende eenheid en zijn te onderscheiden van andere eenheden van leeruitkomsten,*
- *(g) duurzaam: ze zijn op zo'n manier geformuleerd dat ze een aantal jaren gehanteerd kunnen worden.*

Conclusie

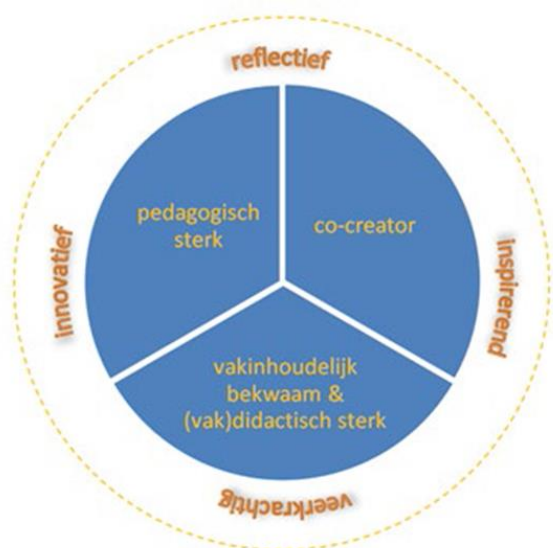
De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel stelt vast dat de beoogde leerresultaten overtuigend gebaseerd zijn op de landelijk vastgestelde kennisbases en daardoor overeenkomen met het associate degree- en bachelorniveau en de Dublindescriptoren. De opleidingen hebben volgens het panel een adequaat, actueel beroepsbeeld. De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten aansluiten op het beroepenveld van onderwijsondersteuners en leraren. De inhoud van de opleidingen sluit aan op de eisen van het vakgebied. Het panel constateert dat de deeltijdvariant van de opleiding is opgezet volgens de onderwijskundige visie van Windesheim. De domeinen van de landelijke algemene en technische kennisbases voor tweedegraadsleraren zijn vertaald in leeruitkomsten. De leeruitkomsten zijn samengevoegd in eenheden van leeruitkomsten en worden in modules van 30 EC aangeboden. De leeruitkomsten zijn besproken met het beroepenveld en zijn adequaat leerwegonafhankelijk opgesteld. Het panel adviseert om aandacht te blijven schenken aan de inhoud van de leeruitkomsten. De leeruitkomsten voor het werkplekleren, 'Samen Opleiden' bevatten diverse kenniselementen in verschillende modules. Indien studenten een later geprogrammeerde leeruitkomst uit het leerwerktraject al aantonen, moeten zij alsnog de (kennis) onderdelen uit de voorgaande leeruitkomsten separaat aantonen. Een meer algemene omschrijving met aanduiding van niveau van lesbekwaamheid zal het voor studenten eerder mogelijk maken ervaring in te zetten voor validering en de flexibiliteit van de opleiding verhogen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

Het panel onderschrijft het voor hen herkenbare beroepsbeeld van de opleidingen OTB en LTB. De opleidingen leiden op tot ondersteuners en leraren technische beroepen die werkzaam zijn in het voorbereidend en middelbaar beroepsonderwijs. Het beroepsbeeld van beide opleidingen sluit aan bij het gemeenschappelijke beroepsbeeld van de lerarenopleidingen beroepsonderwijs van Windesheim, zie afbeelding 2.

Afbeelding 2, beroepsbeeld tweedegraads lerarenberoepsopleidingen Windesheim, ZER

Een docent of onderwijsondersteuner technisch beroepsonderwijs is zowel pedagogisch als vakinhoudelijk en vakdidactisch sterk. Zij verbinden als co-creator hun school met de technische beroepspraktijk, waarvoor zij hun leerlingen opleiden. Het verschil in de werkzaamheden van een ondersteuner en een docent zit in de zelfstandigheid, de reikwijdte en complexiteit van de door hen te nemen beslissingen en de verstrekkendheid van de gevolgen van de beslissingen. Een OTB-er zal bijvoorbeeld werkvormen aanpassen maar niet zelfstandig een nieuwe leerling-begeleidingslijn opzetten.

Beoogde leerresultaten

Het panel stelt vast dat de opleiding de wettelijke bekwaamheidseisen voor lerarenopleidingen volgt. Deze bekwaamheidseisen zijn gebaseerd op en gekoppeld aan de Dublin descriptors, het Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF) niveau 5 (Ad) en niveau 6 (Ba) en het European Qualifications Framework. Hiermee voldoet de opleiding aan de nationale en internationale associate degree en bachelor standaard.

Het panel constateert dat de LTB-opleiding de vakinhoudelijke leerresultaten heeft afgeleid van de kennisbases leraar technisch beroepsonderwijs. De afstudeerrichtingen van LTB en OTB komen overeen met de in de kennisbases gedefinieerde profielen. De inhoud van de leerresultaten van de afstudeerrichtingen zijn afgestemd op de taken en kennis zoals benoemd in

de profielen van de vakinhoudelijke kennisbases. In de vakdidactische en pedagogische leerresultaten herkent het panel de generieke kennisbasis voor tweedegraads lerarenopleidingen. De inhoud van de opleiding OTB is ook gebaseerd op beide kennisbases en toespitst op de rol en context van de OTB-er op NLQF niveau 5.

Tot slot zijn de leerresultaten van beide opleidingen gebaseerd op het kwalificatiedossier voor mbo-docenten, het landelijk opgestelde “beroepsbeeld voor de leraar” en het hiervan afgeleide beroepsbeeld mbo-docent.

Vertaling leerresultaten naar leeruitkomsten

Het panel concludeert dat de opleidingen de leerresultaten uit de generieke kennisbasis hebben opgenomen in de leeruitkomsten voor ‘Samen opleiden’ en de Beroepsleerlijn. Een voorbeeld hiervan:

Kennisbasis Subdomein B3 “Pedagogisch klimaat in school en klas”, kernconcept ‘Veilig en ordelijk leerklimaat: “een docent kan een klimaat creëren waarin leerlingen zich veilig kunnen ontwikkelen..” is opgenomen in Leeruitkomst “Pedagogisch Handelen” en uitgewerkt als “De student stimuleert een veilig pedagogisch leerklimaat, ...”.

De vakinhoudelijke leerresultaten zijn per afstudeerrichting verwerkt in specifieke leeruitkomsten per studierichting. Een voorbeeld hiervan:

Kwalificatie vmbo BWI “Bouwen vanaf de fundering” - “Halfsteensmuur metselen” - “Basistechnieken metselen toepassen” is opgenomen in Leeruitkomst BOUW “Een student toont professionele vaardigheden bij het samenstellen van muurdelen..... gebruik makend van lijm en metseltechnieken en kan dit vertalen naar educatieve materialen”.

De leeruitkomsten zijn opgesteld aan de hand van de Tuning-systematiek. In de leeruitkomst wordt verwoord welk gedrag de student moet laten zien in een bepaalde situatie of rol, welke bekwaamheidseisen en onderwijsinhoud het betreft en wat de eisen zijn aan het gedrag. De leeruitkomsten zijn gebundeld in eenheden van leeruitkomsten, die tezamen een module van 30 EC vormen. Het panel stelt dat de leeruitkomsten de studenten in staat stellen om de eindkwalificaties te realiseren. Het totaal van leeruitkomsten is voor de studenten OTB en LTB goed inzichtelijk in de Catalogus Leeruitkomsten Beroepsonderwijs en opgenomen in de ELO en het studievoorgangssysteem Educator.

Het panel heeft gezien dat de leeruitkomsten conform de werkwijze van Windesheim zijn uitgewerkt. De leeruitkomsten zijn door de docenten opgesteld in samenwerking met het Windesheimbrede ontwerp- en ontwikkelteam, bestaande uit experts en adviseurs op het gebied van flexibel onderwijs. Het werkveld was betrokken bij het opstellen van de leeruitkomsten. Alle leeruitkomsten zijn per afstudeerrichting besproken met een representatieve vertegenwoordiging van het werkveld. Waar relevant zijn de leeruitkomsten vervolgens bijgesteld.

Kwaliteit leeruitkomsten

Het panel is van mening dat de kwaliteit van de leeruitkomsten voldoet. De leeruitkomsten zijn leerwegaafhankelijk opgesteld zoals blijkt uit het voornoemde voorbeeld van Bouw. Een aantal leeruitkomsten zou meer specifiek en meer meetbaar geformuleerd kunnen worden. Bij deze leeruitkomsten is het niet duidelijk wat er op welk niveau van studenten verwacht wordt. De leeruitkomsten voor het werkplekleren (Samen opleiden) bestaan echter juist uit diverse leerdoelen en kenniselementen binnen één leeruitkomst. Het panel adviseert de opleiding om bij 'Samen opleiden' meer algemene leeruitkomsten met alleen een aanduiding van het vereiste niveau van lesgeven op te stellen. Een student die al op het hoogste niveau les of instructie kan geven, hoeft dan niet alle onderliggende leeruitkomsten of de (kennis) onderdelen hieruit alsnog aan te tonen. In het algemeen is aantonen van een gehele leeruitkomst of een eenheid van leeruitkomsten bij OTB en LTB niet eenvoudig. Regelmatig wordt de eis gesteld dat er aanvullend ook een kennistoets afgelegd moet worden. Hierdoor is het opstellen van een portfolio voor validering niet aantrekkelijk. Dit belemmert de flexibiliteit van de opleidingen en het panel adviseert de opleiding deze opzet te heroverwegen nu er meer ervaring is opgedaan met flexibel onderwijs.

De leeruitkomsten zijn volgens het panel doorgaans herkenbaar voor het werkveld, voldoende transparant en duurzaam opgesteld.

Verbinding met het werkveld

De opleidingen onderhouden nauwe contacten met het werkveld, zo constateert het panel. De opleidingen participeren actief in landelijke en regionale samenwerkingsverbanden met het onderwijsveld en het technische bedrijfsleven. Ze nemen deel aan het Expertise Centrum Professionalisering Beroepsonderwijs, het Teachers Tech College en het landelijk opleidingsoverleg. De samenwerking met scholen is vormgegeven in het Samen Opleiden-netwerk. Dit netwerk wordt actief betrokken bij het opstellen van het curriculum.

Om tegemoet te komen aan het arbeidsmarkttekort voor technisch geschoold personeel is het technische werkveld steeds meer bereid om een actieve rol te spelen in technisch onderwijs en derhalve het scholen van techniekdocenten. Dit verrijkt het netwerk van de scholen. Zo is er nu een samenwerking van LTB, Deltion (mbo-school) en een Zwols bouwbedrijf.

Vertegenwoordigers van het werkveld waren betrokken bij het opstellen van de leeruitkomsten.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Experiment leeruitkomsten:

De leersituatie en -omgeving zijn passend bij de beoogde leeruitkomsten en bij de behoeften en omstandigheden van (een groep) studenten. De opleiding kan verantwoorden dat de leeractiviteiten en de begeleiding van studenten adequaat zijn om de leeruitkomsten te behalen. De opleiding laat zien hoe zij rekening houdt met verschillen tussen (groepen) studenten in kennis, ervaring, tijd, loopbaandoelen en omstandigheden.

Docenten (instructeurs, begeleiders e.d.) zijn aantoonbaar competent om studenten te begeleiden, bijvoorbeeld bij de keuze voor en vormgeving van leeractiviteiten.

De student voldoet aan de wettelijke instroomeisen. Uit een intake-assessment kan blijken dat de student de opleiding versneld kan doorlopen. Onvolledige opleidingen bepalen op grond van toelatingsonderzoek of de student toelaatbaar is en voor welk traject de student in aanmerking komt.

De opleiding en de student maken vooraf expliciete, inhoudelijke afspraken over de invulling van het individuele opleidingstraject per eenheid van leeruitkomsten en de begeleiding daarvan door de docent. Daarmee is inzichtelijk hoe de student in staat is de leeruitkomsten te realiseren. Als een praktijkorganisatie betrokken is leggen opleiding, student en praktijkorganisatie de afspraken vast in een overeenkomst. Een tripartite overeenkomst is verplicht voor duale opleidingen en wenselijk voor deeltijdse opleidingen. Hierin komen onder meer aan de orde: de beschrijving van de inhoud van de leeractiviteiten binnen de eenheid, de aard en frequentie van de begeleiding en de wijze van toetsing en, indien van toepassing, afspraken tussen de opleiding en de praktijkorganisatie over bijscholing van praktijkbegeleiders. De student is mede-eigenaar van het leerproces en daarmee van de invulling van de overeenkomst en afspraken.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het onderwijs binnen OTB en LTB is overzichtelijk vormgegeven in modules waarbij altijd de leerlijnen beroep (didactiek/pedagogiek), vakspecifiek (uitstroom profiel) en Samen opleiden (leerwerktraject) te onderscheiden zijn. De instroom is zeer divers, waarbij er zowel studenten zijn met onderwijservaring die verdieping zoeken in de techniek als studenten die zich willen omscholen naar het onderwijs. Na inschrijving hebben alle studenten een intakegesprek met een loopbaanbegeleider waarin de mogelijke leerroutes worden besproken. Studenten leggen in een roadmap de keuze ten aanzien van de te volgen leerroute en mogelijke inzet van eerdere onderwijs- en werkervaringen als bewijslast voor het aantonen van leeruitkomsten vast. De meeste studenten volgen de standaard aangeboden route, waarbij zij wel steeds vaker kiezen voor een alternatieve afronding van Eenheden van leeruitkomsten. Het programma biedt mogelijkheden tot versnelling en vertraging, maar het panel moedigt de opleidingen aan te blijven zoeken naar verdere flexibiliseringsopties voor studenten. Indien studenten bijvoorbeeld een Eenheid van leeruitkomst op gevorderd niveau aantonen, zouden zij de gehele EVL op een lager niveau niet alsnog hoeven aantonen. De docenten zijn goed gekwalificeerd en krijgen een breed palet aan professionalisering aangeboden. Het panel heeft bewondering voor hun inzet in het flexibiliseren. Studenten zijn tevreden over het onderwijsprogramma en geven aan dat het onderwijs praktijkgericht is en aansluit op hun niveau en werksituatie.

Onderbouwing

Intake en instroom

Het panel ziet dat de opleiding de intake van studenten zorgvuldig uitvoert. Voorafgaand aan de inschrijving is er een oriënterend gesprek met de student waarin op basis van werkervaring en vooropleiding een advies wordt gegeven over het te verwachten opleidingstraject. Na inschrijving is er een intakegesprek waarin de student een keuze maakt over het doorlopen van de eerste module. Dit wordt (gedurende de module) vastgelegd in een zogenaamde roadmap, waarin student aan de hand van een persoonlijke sterkte/zwakte analyse een projectplan maakt ten aanzien van het behalen van de (eenheden van) leeruitkomsten voor de komende perioden. De roadmap is hiermee tevens de leerovereenkomst met de student.

Studenten kunnen kiezen uit vier leerroutes bij OTB/LTB:

Afbeelding 3, routes binnen OTB/LTB, ZER

Bij route 1 volgen studenten het voorgestelde onderwijsarsenaal met (indien gewenst) lessen en de standaard aangeboden toetsen. Binnen deze route geven studenten aan met welke leeractiviteiten zij de leeruitkomsten willen gaan behalen. Dat kan met regulier geplande contactmomenten en met aangereikte literatuur, maar een student kan hier van afwijken en bijvoorbeeld een eigen tijdspad uitzetten. Bij optie 2 brengen studenten eerder verkregen diploma's en certificaten van formeel onderwijs in om vrijstellingen voor leeruitkomsten of eenheden van leeruitkomsten aan te vragen bij de examencommissie. In optie 3 kunnen studenten op basis van werkervaring en informeel leren een portfolio samenstellen waarmee ze leeruitkomsten of eenheden van leeruitkomsten valideren (zie standaard 3). Tot slot kunnen studenten in de roadmap ook voorstellen om (delen van) leeruitkomsten op een andere wijze dan de standaardtoetsing aan te tonen (zie standaard 3).

Studenten worden door hun Loopbaan Oriëntatie Begeleider (LOB'er) geholpen in de keuzes bij het opstellen van de roadmap, die zij in de eerste module opstellen. De roadmap wordt gedurende de studie indien nodig aangepast. Het panel vindt de roadmap een goed middel voor de student om een keuze te maken voor een studieroute en om te zorgen dat studenten daadwerkelijk gaan nadenken over flexibel studeren. Wel vindt het panel dat direct tijdens de intake er ruimer informatie en voorlichting gegeven kan worden over de mogelijkheden die er zijn om flexibel te studeren en om proactief de mogelijkheden per student te benoemen.

De instroom is bij OTB en LTB zeer divers en bestaat zowel uit jonge mensen met een havo-opleiding als mensen met meer ervaring in de techniek of juist het onderwijs, met een mbo- of hbo-achtergrond. Het programma biedt daarom zowel technische als didactische scholing vanaf de basis. De werkomgeving van de student dient voldoende mogelijkheden te bieden voor de student om zich te kunnen ontwikkelen en te worden begeleid naar het ad- of ba-niveau. Veel studenten zijn werkzaam op de Samen Opleiden scholen en worden door hun werkgever in contact met Windesheim gebracht.

Inhoud/Leerarrangementen

Het panel stelt vast dat het onderwijsprogramma is opgezet volgens de onderwijskundige uitgangspunten van Windesheim en het domein Bewegen en Educatie. Deze uitgangspunten betreffen de inrichting van het onderwijs volgens leeruitkomsten en modules als eenheden van leeruitkomsten. Het onderwijsprogramma bestaat uit in totaal acht modules met elk een omvang van 30 EC en de duur van één semester. De modules A tot en met D leiden op tot NLQF-niveau 5 (OTB) en de modules E tot en met G tot NLQF-niveau 6 (LTB). Gezien de instroom zijn er doorlopende leerlijnen binnen de modules. Het is in principe mogelijk om vanaf module C de overige modules in afwijkende volgorde te doorlopen. In de praktijk gebeurt dit niet en volgen studenten de in afbeelding 3 weergegeven route van de modules.

Jaar	Semester 1	Semester 2
1	Module A (30 ec) SO-1: Introductie op het dagelijks werk van een docent beroepsonderwijs (5 ec) Effectief lesgeven (5 ec) Pedagogisch handelen (5 ec) Vakspecifiek (15 ec)	Module B (30 ec) SO-2: De dagelijkse praktijk van een docent beroepsonderwijs (10 ec) Adolescentie, leerprocessen /-methodieken (v)mbo (5 ec) Vakspecifiek (15 ec)
	Module C (30 ec) SO-3: Leren en opleiden voor een beroep: school en werkveld (5 ec) Toetsen (5 ec) Coachend begeleiden (5 ec) Vakspecifiek (15 ec)	Module D (30 ec) SO-4: Coachen van studenten en werken in een docententeam beroepsonderwijs (10 ec) *: AD: afstudeereenheid Omgaan met verschillen (5 ec) Vakspecifiek (15 ec)
	Module E (30 ec) SO-5: De organisatie van het beroepsonderwijs (10 ec) Vakspecifiek (20 ec)	Persoonlijke profilering (minor) (30 ec)
4	Module F (30 ec) Samen opleiden: profilering AVO/BO (15 ec) Samen opleiden: (vakinhoudelijke) profilering (15 ec)	Module G (30 ec) Samen opleiden: leerwerktraject: startbekwaam docent in het beroepsonderwijs (20 ec) Samen opleiden: onderzoekend vermogen (10 ec)

Afbeelding 3, opbouw van het reguliere programma's OTB en LTB, ZER

Modules A tot en met D kennen dezelfde opbouw met drie aparte leerlijnen: een beroepsleerlijn met onderwijskundige, pedagogische en didactische bekwaamheden (bv. pedagogisch handelen), een vakspecifiek deel met vakinhoudelijke en vakdidactische Eenheden van leeruitkomsten (EVL'en) (ingevuld vanuit de vakspecialisatie zoals Bouw) en het leerwerktraject, de Samen Opleiden leerlijn. In module E tot en met G worden de leerlijnen geïntegreerd en zijn de leeruitkomsten op het geïntegreerde niveau geformuleerd. Onderzoekend vermogen en loopbaan oriëntatie/begeleiding zijn ondergebracht in Samen Opleiden. De afstudeerrichtingen zijn gelijk bij OTB en LTB. De leeruitkomsten verbonden aan de afstudeerrichtingen volgen de studenten in de onderdelen 'Vakspecifiek' (groen in het schema).

Het panel heeft gehoord dat het curriculum qua opzet en inhoud regelmatig wordt besproken met het werkveld, bijvoorbeeld met de Samen Opleiden-scholen. Uitgangspunten van de opleidingen zijn o.a. dat 40% van het curriculum wordt vormgegeven en uitgevoerd in samenwerking met de beroepspraktijk, dat de lessen plaats vinden vanuit een leerplein en dat de kwalificatie-eisen vanuit de bekwaamheidseisen en kennisbases zijn vertaald naar zelfstandige EVL'en binnen een module. Studenten werken in EVL'en aan vraagstukken waarin zij pedagogische, didactische en vakinhoudelijke kennis en kunde combineren. Studenten geven aan dat met name de koppeling tussen vakdidactiek en vak inhoud soms duidelijker zou kunnen. En dat hierin meer flexibiliteit mogelijk zou kunnen zijn: sommige studenten hebben meer behoefte aan technische ontwikkeling, terwijl sommige studenten meer tijd nodig hebben voor het didactische deel. Het panel moedigt de opleidingen aan om in dialoog te gaan met het werkveld en andere vertegenwoordigers van de maatschappij om een breder beeld te krijgen van gewenste ontwikkeling van studenten. Het panel adviseert hierbij ook te blijven werken aan landelijke samenwerking met vergelijkbare opleidingen en andere hogescholen.

De modules worden eenmaal per jaar aangeboden, hetgeen volgens het panel begrijpelijk is. Studenten mogen delen van modules of hele modules tegelijkertijd volgen. Zo sprak het panel een student die de minor naast een reguliere module heeft gevolgd. De opleiding is bezig alle lesmomenten zo te structureren, dat het voor studenten mogelijk is om daadwerkelijk aangeboden onderwijs uit meerdere modules tegelijk te volgen. Het panel moedigt dit voornemen zeer aan.

Uit de gesprekken tijdens het bezoek blijkt dat tot nu toe geen van de studenten de modules in een afwijkende volgorde heeft gevolgd. Studenten hechten aan de contacten binnen de groep en waarderen de lessen die aangeboden worden. Zeker aan het begin van de studie zijn studenten nog onzeker over de mogelijkheden. Studenten geven aan dat in de loop van de studie de mogelijkheden, vooral ook ten aanzien van de afronding van EVL'en duidelijker worden. Ook maken studenten later in hun studie vaker gebruik van de mogelijkheden tot versnellen of vertragen. Zij gaven in het gesprek met het panel verder sprekende voorbeelden van alternatieve afronding van modules (standaard 3). Het panel adviseert de opleiding om vanaf het begin van het contact met de studenten meer aandacht te schenken aan de mogelijkheden tot flexibilisering, hier meer, duidelijkere en proactieve informatie te geven en de begeleiding van studenten in hun keuzes te intensiveren.

Het panel vindt de opzet van de onderwijsprogramma's duidelijk en goed gestructureerd. Zij waardeert de doorstroommogelijkheden van het associate degree programma naar het bachelor programma. Er zijn aparte OTB en LTB groepen maar het onderwijs is gelijk. OTB-studenten volgen afwijkend een afstudeereenheid in module D. Studenten OTB kunnen na twee jaar indien

gewenst direct doorgaan met de opleiding LTB. Er is veel vraag naar goed en hoogopgeleide technische docenten en ondersteuners. Studenten vinden een opleiding van in eerste instantie twee jaar beter te overzien. Het panel waardeert derhalve de doorstroom mogelijkheid. Ongeveer 10 - 15% besluit na de ad-opleiding door te stromen naar de bachelor opleiding. De aansluiting van de twee opleidingen wordt door het werkveld dan ook gewaardeerd. Aan de andere kant komt het ook voor dat bachelor studenten die de combinatie werk en studeren te zwaar vinden, besluiten alsnog over te stappen naar de ad-opleiding en zo toch een diploma behalen.

Het panel heeft onderwijsmateriaal ingezien. Het panel concludeert dat de inhoud van de EVL'en en het gehele programma goed is uitgewerkt. Voor elke module is een uitgebreide en informatieve modulewijzer opgesteld.

De studenten geven aan dat ze de samenstelling van de modules evenwichtig vinden en zij zijn tevreden over de uitvoering van het programma. Studenten zijn tevreden over de inhoud van het programma, maar vinden dat vakdidactiek duidelijker aan bod mag komen in de afstudeerrichtingen. Ze ervaren dat de inhoud van het programma is toegespitst op de praktijk en aansluit op hun niveau en werkomgeving. Elk module kent een goede afwisseling in onderwerpen. Studenten geven aan dat een behoorlijke inzet nodig is om de leeruitkomsten te bereiken. Ze zijn trots als een module succesvol is afgerond en ervaren de toegevoegde waarde van de opleiding in hun dagelijkse werkzaamheden.

Onderzoek

Het panel constateert dat de opleidingen onderzoek adequaat hebben opgenomen in het curriculum. In 2018 hebben de lerarenopleidingen beroepsonderwijs een visie op onderzoekend vermogen opgesteld. Onderzoek is gedefinieerd als het "ontwikkelen en benutten van onderzoekend vermogen om daarmee het handelen in de eigen onderwijspraktijk te verbeteren"(ZER). Het is deel van de leerlijn Samen Opleiden, waarbij de studenten aan het einde van hun studie een ontwerponderzoek doen waarbij ze een beroepsproduct opleveren. Bijvoorbeeld een lessenserie of een nieuwe didactische vorm. Het panel merkt op dat actief betrekken van lectoraten en onderzoekgroepen bij het ontwikkelen, vormgeven en uitvoeren van het onderwijs een goede verbreding van focus voor de opleidingen zou kunnen zijn.

Leeromgeving

Werkplekieren

Het panel ziet dat het werkplekieren een integraal onderdeel is van het onderwijsprogramma. Studenten werken allemaal in het onderwijs en ronden daar de modules en EVL'en van Samen Opleiden af. Om de studenten goed voor te bereiden op de onderwijspraktijk, neemt het deel werkplekieren van het onderwijs in de loop van het programma toe. Pedagogische, (vak)didactische kennis en vaardigheden worden door de studenten op hun werkplek direct toegepast. Studenten vinden deze werkwijze effectief en motiverend. Windesheim heeft in de uitvoering van onderwijs en begeleiding veel contact met de scholen in het Samen Opleiden verband. Op deze scholen wordt de intervisie voor de studenten bijvoorbeeld op de werkplek georganiseerd. Voor studenten met andere werkplekken wordt intervisie naar aanleiding van de praktijkervaringen op Windesheim vorm gegeven. De beoordeling van onderdelen uit het leerwerktraject in de modules van het laatste jaar mocht in verband met de sluiting van scholen het afgelopen jaar gecombineerd worden. Een aantal studenten heeft echter wel studievertraging

opgelopen: doordat lesbezoeken in het kader van Samen Opleiden-EVL'en in eerdere jaren niet uitgevoerd konden worden, konden deze praktijkonderdelen niet afgerond worden. Het panel moedigt de opleidingen aan om voor de werkplektrajecten oplossingen te zoeken die passen bij de huidige situatie waarin studenten werken. Hiernaast is bij standaard 1 reeds benoemd dat het panel van mening is dat versnellen binnen het werkplekleren eenvoudiger mogelijk zou moeten zijn door validatie van onderliggende eenheden indien er op een hoog niveau didactische ervaring is.

Contactonderwijs

De fysieke lessen worden uitgevoerd op en rondom een leerplein. Docenten en studenten ontmoetten elkaar hier, waardoor de contacten informeel en intensief waren. Onderwijs in modules is gekoppeld aan vaste dagen. Hierdoor is de mogelijkheid tot versnellen, door het volgen van onderdelen uit meerdere modules, maar beperkt mogelijk. Het panel adviseert om te zoeken naar flexibiliteit in het lesrooster of meer gebruik te gaan maken van online mogelijkheden, om zo studenten meer kans te bieden op het samenstellen van een eigen programma.

Het afgelopen jaar zijn de lessen online voortgezet. Zodra het mogelijk was is, naast online onderwijs, praktijkonderwijs (in werkplaats/praktijklokaal) hervat (waarbij studenten toestemming hadden om na de avondklok te reizen). Studenten vinden dat de opleidingen dit voortvarend hebben opgezet. Het contact met de docenten is goed gebleven, al hoewel de responsiviteit van docenten op vragen nu wisselend is. Wel ervaren studenten dat het zwaar is: de studenten geven deels zelf ook online les of instructie en moeten daarnaast hun studie ook (deels) online uitvoeren.

Online leren

Het panel ziet dat de Elektronische Leeromgeving (ELO) van de opleidingen de studenten veel informatie biedt. Hier staan bijvoorbeeld studiewijzers en beoordelingsformulieren. De informatie over het onderwijs en bijvoorbeeld de mogelijkheden tot flexibilisering wordt echter op diverse plaatsen aangeboden (Sharenet, Educator). Het panel heeft gezien dat informatie voor studenten en docenten daardoor niet altijd goed te vinden is en adviseert de opleidingen hier een duidelijker structuur en vereenvoudiging aan te brengen. Door de maatregelen rondom Covid-19 is er een versnelling gekomen in het aanbieden en volgen van online onderwijs. Studenten ervaren de mogelijkheden die online leren biedt ook positief, samenwerken is niet meer locatie gebonden en het volgen van opgenomen instructie is tijdsafhankelijk. Het panel moedigt de opleidingen aan om met deze ervaringen het online leren tot een volwaardig alternatief te ontwikkelen voor de kennislijnen.

Begeleiding

Het panel constateert uit de bestudeerde stukken en de gevoerde gesprekken dat studenten adequaat begeleid worden. De studenten hebben voornamelijk contact met docenten van de modules. De studenten hebben een loopbaanbegeleider, die bijvoorbeeld het opstellen van de roadmap begeleidt. Voor de uitwerking van gemaakte keuzes in de roadmap, is vervolgens contact met de docenten van de EVL 'en. Op de werkplek worden studenten ondersteund door werkplekbegeleiders van de scholen en een begeleider van Windesheim. De werkplekbegeleiders geven veel feedback aan studenten en op de door de studenten gemaakte producten. Studenten zijn tevreden over de begeleiding die ze ontvangen.

Docenten

Het panel is positief over de kwaliteit van het docententeam. Zij spreekt haar bewondering uit voor de inzet die getoond is door het hele onderwijs te herzien in het kader van het Experiment en het op deze grote schaal op te zetten. Er wordt serieus gezocht naar mogelijkheden om de leertrajecten van studenten te flexibiliseren. De docenten werken in teams binnen de Resultaatverantwoordelijke Eenheid (RVE) Beroepsonderwijs, waardoor generieke onderdelen van de lerarenopleidingen goed op elkaar afgestemd worden. Voor OTB en LTB zijn er twee opleidingsteams: opleidingsteam Techniek en opleidingsteam Bouw/ICT. Hier werken lerarenopleiders met een vakinhoudelijke achtergrond in Techniek respectievelijk Bouw/ICT en lerarenopleiders met een onderwijskundige en pedagogiek-achtergrond samen. Vrijwel alle docenten hebben een vakinhoudelijke master of zijn eerstegraads docent. Zij hebben allen een Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid en regelmatig een VELON-certificatie. Docenten die benoemd zijn tot examinerator moeten een Basiskwalificatie Examinering hebben. Veel docenten hebben reeds een assessment training gevolgd, waarbij zij als team oefenen in het afnemen van assessments. Het panel waardeert dat deze trainingen gegeven zijn en verwacht dat dit een positieve impuls zal geven bij het team aan de aandacht voor validatiemogelijkheden. De docenten vertellen het panel dat zij goed ondersteund zijn in de overgang naar flexibel onderwijs, onder andere in de verschuiving van de rol van alleen “doceren” naar het coachen van studenten. De afgelopen maanden zijn er professionaliseringactiviteiten geweest om de verschuiving naar online les te ondersteunen, waarbij er ook wekelijks informeel overleg is tussen lerarenopleiders om tips en tops uit te wisselen. Op zowel individueel als teamniveau worden doelen opgesteld in een professionaliseringsplan.

Er zijn van de lerarenopleiders die betrokken zijn bij OTB en LTB een docent en twee leidinggevenden gepromoveerd. Zij zijn verbonden aan het Lectoraat Betekenisvolle en inclusieve leeromgevingen en Lectoraat Onderwijsinnovatie en ICT.

Kwaliteitszorg

Het panel is van mening dat de kwaliteitszorg voldoet. Er zijn jaarlijkse studententevredenheidsonderzoeken. Elk semester is er een digitale enquête voor de evaluatie van het onderwijs. Alle docenten evalueren hun lessen en modules met de studenten. De studenten zien dat hun opmerkingen serieus genomen worden en opgepakt worden. Zij waarderen het dat de manager van de opleiding actief betrokken is bij de lessen en open staat voor verbeterpunten.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Experiment leeruitkomsten:

De opleiding hanteert een passende vorm van toetsing van de leeruitkomsten. De gehanteerde methoden en instrumenten zijn geschikt voor leerwegonafhankelijk toetsen en beoordelen. De opleiding hanteert een heldere procedure voor toetsing, waarop de examinatoren zijn voorbereid. De examencommissie heeft daarbij een uitgesproken, proactieve rol. Zij hanteert een adequate methode om te borgen dat leeruitkomsten door individuele studenten worden gerealiseerd en dat examinatoren voldoen aan de vereiste kwalificaties om de leeruitkomsten op een eenduidige wijze te toetsen en beoordelen.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Het panel stelt vast dat de opleidingen leerwegonafhankelijk toetsen. De in de studiewijzer beschreven toetsvorm past bij de leeruitkomsten. De docenten en examinatoren staan open voor het afronden van leeruitkomsten op een andere wijze dan in de studiewijzers beschreven staat. Tegelijkertijd bieden ook de voorgestelde toetsvormen voldoende ruimte voor eigen inbreng van studenten doordat de afronding meestal bestaat uit een beroepsproduct of een bijvoorbeeld een portfolio. De opleiding kent een duidelijke opzet van verschillende routes die een student kan volgen om een leeruitkomst aan te tonen. Het valideren van eerdere (werk) ervaring is daar één van, die echter weinig gebruikt wordt. De examencommissie is voldoende betrokken bij het opzetten van het validatieproces en voert haar wettelijke taken uit. Het panel adviseert de examencommissie en toetscommissie wel om nu het flexibele programma wordt uitgevoerd, actiever betrokken zijn bij de uitvoering van het (flexibel) toetsen en het beoordelen binnen de opleidingen.

Onderbouwing

Leerwegonafhankelijke toetsen

Toetsvormen

Het toetsbeleid van de opleidingen is gebaseerd op een duidelijk Opleidings- en Toetskader van de lerarenopleidingen beroepsonderwijs. Het kader is afgeleid van de onderwijsprincipes van Windesheim, zoals 'complexe praktijkvragen zijn leidend'. Uitgangspunt is dat toetsing, summatief maar ook formatief, een integraal onderdeel van het onderwijs is.

Het panel stelt dat de toetsenvormen passend zijn bij de leeruitkomsten. De toetsen zijn per eenheid van leeruitkomsten duidelijk uitgewerkt en beschreven in studiewijzers. Doordat de meeste leeruitkomsten leerwegonafhankelijk zijn opgesteld, zijn de toetsen dit ook. De meest voorkomende toetsvormen zijn schriftelijke kennistoetsen, beroepsproducten, portfolio's en assessments. De eenheden van leeruitkomsten mogen grotendeels ook op een alternatieve wijze worden afgerond dan standaard beschreven staat in de studiewijzer. Dit is bij standaard 2

beschreven als optie 4. Bij de vakspecifieke toetsonderdelen is dit echter niet altijd het geval, hier moeten studenten regelmatig de beschreven kennistoets verplicht afleggen. Ook als zij de gehele eenheid van leeruitkomsten of module via optie 3 in een portfolio en een assessment willen aantonen (valideren), moeten zij hier de schriftelijke kennistoets maken. In het toetsprogramma is een duidelijk overzicht gemaakt van de eenheden van leeruitkomsten, de toetsvormen en het NLQF-niveau.

Beoordeling

De studenten worden duidelijk geïnformeerd over de wijze waarop hun toets of alternatieve afronding beoordeeld wordt door de examinatoren. In de studiewijzers, die toegankelijk zijn via de ELO, zijn per leeruitkomst of eenheid van leeruitkomsten de toetsdoelen en de beoordelingscriteria duidelijk beschreven. Toetsmatrijzen staan in enkele studiewijzers. Studenten geven in de gesprekken met het panel aan dat zij tevreden zijn met de informatie over toetsing en dat zij voldoende feedback ontvangen op hun werk in de beoordeling of in een toelichting tussentijds of achteraf.

Het panel heeft enkele toetsen ingezien en stelt vast dat de beoordelingen over het algemeen van voldoende kwaliteit zijn. Als er rubrics gebruikt worden bij de beoordelingen, zijn deze goed opgezet. Wel mist er af en toe toelichting op de gegeven beoordeling. Ook de cijfermatige totstandkoming van het eindcijfer is niet altijd zondermeer duidelijk. Dit komt door de grote range aan punten/cijfers binnen de beoordelingscategorieën (docenten kunnen bijvoorbeeld bij een onderdeel kiezen tussen 5,5 tot 7,9 als cijfer bij voldoende), het niet 'aankleuren' van een onderdeel van een rubric en het incorrect middelen van de deelcijfers in de rubric.

Wel wordt er duidelijke en zeker adequate feedback aan de studenten gegeven. Het panel adviseert de opleidingen om het team van examinatoren in kalibratiesessies aandacht te schenken aan de totstandkoming, onderbouwing en berekening van de (eind)cijfers. De uitkomst van kalibratiesessies met de teams kan schriftelijk worden vastgelegd, om zo de uniformiteit van de toekomstige eindbeoordelingen te bevorderen.

Er worden veel soorten beoordelingsformulieren gebruikt. Het panel adviseert om de opleidingen om kritisch te kijken of er meer uniformiteit in beoordelingsformulieren gecreëerd kan worden. Ook dit zou moeten bijdragen aan meer eenduidige beoordelingen en een meer eenduidige toelichting op de beoordeling.

Toetspraktijk

Binnen een module van 30 EC zijn er maximaal zes toetsen van vijf EC (die gekoppeld zijn aan een eenheid van leeruitkomsten). In de modules E en verder zijn er grotere toetseenheden. Studenten krijgen twee kansen per jaar. Het panel concludeert dat de opleidingen met het vierstromen-route model een duidelijke lijn hebben neergezet voor de keuzes die studenten kunnen maken bij toetsing. Het panel heeft van studenten diverse sprekende voorbeelden gehoord over de wijze waarop zij leeruitkomsten aantonen. Dat kan binnen de voorgeschreven toetsvorm (bijvoorbeeld beroepsproduct). Een groep studenten kon bijvoorbeeld door de Covid-19 maatregelen niet de opdracht 'meet jullie eigen afdeling in' uitvoeren. Zij hebben toen zelf een fictief huis uitgezet en ingemeten. Ook heeft het panel voorbeelden gezien en gehoord van alternatieve toetsvormen: zo heeft een ervaren installatie technicus als toets een dossier opgesteld met bewijzen van ervaring en aanvullend hierop les gegeven aan medestudenten. Het panel adviseert de opleidingen om bij de docenten te blijven benadrukken dat zij studenten actief

moeten wijzen op mogelijkheden voor vrije invulling van toetsvormen, alternatieve afronding of valideren van leeruitkomsten. Door de aandacht op de individueel passende afsluiting te vestigen, zullen de opleidingen nog beter aansluiten op de (werk)ervaring van de studenten en neemt de flexibiliteit van het programma voor studenten steeds verder toe.

Toetsing in Corona tijd

Door de praktijkgerichte toetsvormen hebben de maatregelen in het kader van Covid-19 weinig invloed gehad op de toetsing. De meeste opdrachten konden gewoon worden uitgevoerd. Wel hebben studenten als eerder benoemd het werkplekleren in Samen Opleiden in sommige gevallen niet kunnen afronden door de sluiting van de (middelbare en mbo) scholen. Waar noodzakelijk zijn kennistoetsen digitaal afgenomen. Alle aanpassingen in toetsing zijn vooraf afgestemd met de examencommissie en na eventuele verwerking van opmerkingen, goedgekeurd door de commissie.

Validering van eerdere leerervaringen

Via de examencommissie kunnen studenten vrijstellingen krijgen op basis van behaalde diploma's en certificaten (optie 2 binnen de routes). Studenten kunnen er ook voor kiezen werken en leerervaringen te valideren (optie 3 binnen de routes). Deze procedure is vastgelegd in een Flexwijzer, die voor studenten in de ELO is geplaatst. Studenten nemen hun voornemen tot valideren op in hun roadmap. Studenten maken dan vervolgens een portfolio met bewijzen voor een eenheid van leeruitkomst. Het is nog niet voorgekomen dat een student een hele module wil valideren. Een portfolio wordt toegelicht in een criteriumgericht interview en beoordeeld door twee examinatoren. In samenwerking met de examencommissie is een duidelijk algemeen beoordelingsformulier ontwikkeld, dat gebruikt wordt bij het beoordelen van de portfolio's en de criteriumgerichte interviews. Studenten worden door de vakinhoudelijke docenten begeleid bij een dergelijk portfolio. Bij sommige EVL'en moet alsnog een theorietoets worden afgelegd. Omdat het opstellen van een portfolio veel inspanning vraagt van een student, wordt er vaker voor gekozen om bewijzen in te brengen bij de toetsing in dossiers of aan te dragen als alternatieve toetsing. Te meer omdat soms toch nog de schriftelijke kennistoets moet worden afgelegd. Het panel heeft hier begrip voor, maar adviseert toch meer ervaring op te doen met validatie en te zorgen voor adequate professionalisering hierbij voor docenten en examencommissie. Verder adviseert zij om te kijken of de vereiste kennis getoetst kan worden in het portfolio in plaats van in een aanvullende toets.

Afstuderen

Het panel ziet dat alle bekwaamheidseisen op passend Ad- respectievelijk bachelorniveau terugkomen in de beoordelingsformulieren. Ook hier worden diverse soorten beoordelingsformulieren gebruikt en verdient de puntenverdeling en toelichting op de uitgevoerde beoordeling nog aandacht.

Borging

De examencommissie AVO/Beroepsonderwijs en Theologie & Leraar Godsdienst Levensbeschouwing is verbonden aan de tweedegraads lerarenopleidingen van het domein Bewegen & Educatie van Windesheim. Het panel stelt vast dat de examencommissie voldoet aan

de wettelijke taken. De examencommissie heeft duidelijk zicht op haar werkzaamheden in het kader van de borging van toetskwaliteit. Hieraan geeft zij onder andere vorm met steekproeven van eindwerken, betrokkenheid bij de het Landelijk Overleg Examencommissies lerarentoeleringen en toezicht op het borgingsplan van de toetscommissie. De examencommissie benoemt examinatoren, die een basiskwalificatie Examinering moeten hebben. Docenten van de Samen Opleiden Scholen, die actief betrokken zijn bij de onderwijsuitvoering van de toeleringen, kunnen benoemd worden tot extern examinerator en de studenten dan ook daadwerkelijk beoordelen. Voorwaarde tot benoeming is in ieder geval een relevante Mastergraad.

Tot januari 2020 hadden de drie onderwijsonderdelen AVO, BO en TL (godsdiensttoeleringen) ieder een eigen toetscommissie. Dit was ten tijde van het visitatiebezoek één commissie, die rapporteert aan de examencommissie. De toetscommissie heeft een borgingsplan opgesteld en gaat in eerste instantie de kwaliteit van het toetsbeleid en de toetsprogramma's van de toeleringen beoordelen. Zij rapporteert hierover aan de examencommissie, die regelmatig overlegt met het management.

Uit de gesprekken concludeert het panel dat de examen- en toetscommissie nog niet volledig aangesloten zijn op de uitvoering van het flexibele onderwijs. De examencommissie is actief betrokken geweest bij het opzetten van de procedure voor validatie van ervaring. Maar er zijn nog geen steekproeven uitgevoerd om de kwaliteit van de assessments, toetsen of eindwerken en de gegeven beoordelingen te beoordelen. De leden van de examencommissie spraken hun vertrouwen uit in de examinatoren en assessoren die benoemd zijn. Maar het panel moedigt aan om de cirkel van de borging rond te maken en bijvoorbeeld daadwerkelijk assessments bij te wonen en portfolio's/werkstukken te bekijken.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Experiment leeruitkomsten:

De toetsen en eindwerken dragen aantoonbaar aan het behalen van de leeruitkomsten.

Conclusie

De opleidingen **voldoen** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Op basis van de gevoerde gesprekken tijdens het visitatiebezoek en de kwaliteit van de beoordeelde eind- en tussenproducten heeft het panel het vertrouwen dat de beoogde leerresultaten zullen worden gerealiseerd door de studenten OTB en LTB. Er zijn nog geen studenten afgestudeerd bij de opleidingen. Het panel heeft daarom vooral tussenwerken ingezien. Het niveau van de door het panel beoordeelde beroepsproducten is voldoende. De studenten maken deze beroepsproducten voor zoveel mogelijk voor hun eigen werkomgeving. De beroepsproducten sluiten gedurende de opleiding aan bij de relevante niveaus in de algemene en specifieke kennisbases en geven een goede indicatie voor hun ontwikkeling naar het beoogde eindniveau. De vertegenwoordigers van het werkveld zijn zeer te spreken over de opleidingen, onder andere omdat de opleidingen op de werkplek van de studenten worden uitgevoerd.

Onderbouwing

Aantonen eindniveau

Het panel herkent in de afstudeermodules het vereiste eindniveau uit de kennisbases voor de opleidingen.

De OTB-opleiding kent een eindwerk van 10 EC. Hierin ronden zij het ad-leerwerktraject af, tonen zij hun onderzoekende houding aan en voeren ze zelf loopbaan oriëntatie gesprekken met leerlingen. Het leerwerktraject wordt op reguliere wijze beoordeeld in het Samen Opleiden portfolio 'startbekwaam onderwijsondersteuner' en de andere twee onderwerpen worden meegenomen in 'de eigen ontwikkelingslijn', een visuele, interactieve weergave van hun ontwikkeling als docent. Hier liggen bewijsstukken aan ten grondslag. De lijn wordt aan twee examinatoren en de overige studenten gepresenteerd.

De LTB-opleiding kent een eindmodule van 30 EC. Het leerwerktraject (Startbekwaam docent) wordt afgesloten met een portfolio met bewijsstukken ten aanzien van de bekwaamheidseisen op bachelor niveau. Hierin zitten o.a. bewijsstukken over uitgevoerde co-creatie en het uitvoeren van Loopbaanoriëntatie en begeleiding in het (v)mbo. Daarnaast tonen ze hun onderzoekend vermogen aan in een beroepsproduct, waarin de studenten een bijdrage leveren aan kwaliteitsverbetering van het onderwijs op de werkplek.

Het panel vindt de opzet en samenstelling van de modules passend bij de inhoud van de landelijke kennisbases.

Kwaliteit tussenproducten en eindproducten

Gezien de uitrol van het nieuwe, flexibele onderwijsprogramma heeft het panel nog geen inzicht kunnen krijgen in eindwerken van studenten die het hele flexibele programma hebben gevolgd. Doordat de meeste studenten in de praktijk meer tijd nemen of nodig hebben voor het programma zijn er ook bij de Ad OTB nog geen afgestudeerden. Daarom zijn er voor OTB één deel-opdracht van afstuderen en een viertal tussenwerken beoordeeld door het panel. Er zijn een drietal langstudeerders uit het oude programma die hun studie met de nieuwe flexibele modules met leeruitkomsten hebben afgerond. Het panel heeft van deze studenten een aantal afstudeerproducten gezien.

Het panel vindt het niveau van de studentenwerken op eindniveau voldoende tot goed en de beoordeling van deze producten correct. Wel is de beoordeling niet altijd geheel navolgbaar omdat beoordelingsformulieren summier en soms onvolledig zijn ingevuld. Er zijn echter ook formulieren aangetroffen waarin op een mooie, duidelijke manier feedback aan de studenten gegeven wordt.

Het panel heeft de afstudeerproducten van de drie studenten die met nieuwe, 'flexibele' eindmodules zijn afgestudeerd, ingezien. Dit betrof de onderdelen Onderzoekend vermogen en Leerwerktraject: Startbekwaam docent. Het panel waardeert dat studenten ook het onderzoekend vermogen bewijzen in hun eigen werkomgeving. Onderwerpen waren bijvoorbeeld onderzoek naar het opzetten voor een leeromgeving voor "Ethical hacking" en onderzoek naar welke werkvormen een docent Motorvoertuigen in kan zetten om de motivatie van studenten te verhogen. De portfolio's van de studenten over het afsluiten van het leerwerktraject bij Samen Opleiden waren uitgebreid en behandelden de relevante bekwaamheden. Hiernaast omvat deze module lesbeoordelingen en een criterium gericht interview. Bij de lesbeoordelingen trof het panel ook lesobservatieformulieren aan, waarvan de rol in de beoordeling van het eindportfolio niet helder is. De afstudeerwerken zijn beoordeeld door twee examinatoren. De individuele beoordelingen, de totstandkoming van het gemeenschappelijke cijfer en de procedure indien de individuele cijfers van de examinatoren afwijken, zijn niet inzichtelijk. Het panel heeft vernomen dat er gewerkt gaat worden met digitale beoordelingsformulieren, die door de werkplekbegeleider en beide examinatoren apart worden ingevuld.

De overige toetsen en beroepsproducten die het panel heeft ingezien, hebben zoveel mogelijk betrekking op de werkomgeving van de student. Ze geven goed de ontwikkeling van de studenten weer en bereiden hen adequaat voor op de afsluitende onderdelen. Er zijn veel verschillende soorten beoordelingsformulieren, van heel algemeen (alternatieve afsluiting LU/EVL) tot gedetailleerd, waarbij de wijze van cijfertoekenning ook verschilt. Het panel adviseert de opleidingen kritisch te kijken naar de samenstelling van en de coherentie tussen de beoordelingsformulieren.

Perspectief alumni

Er is grote vraag naar docenten in het technisch beroepsonderwijs. De meeste studenten OTB en LTB combineren vanaf de start hun opleiding met een baan als onbevoegd ondersteuner of docent bij een school voor beroepsonderwijs. De scholen waar de studenten werkzaam zijn, stellen de directe doorstroommogelijkheid van OTB naar LTB zeer op prijs. Zij adviseren de opleiding goed te kijken naar mogelijkheden om eerder genoten onderwijs, bijvoorbeeld in de vorm van een behaald PDG-certificaat, te waarderen in vrijstellingen. Verder roemden de vertegenwoordigers van het werkveld, die het panel gesproken heeft, de flexibele trajecten die OTB en LTB bieden voor de professionalisering van beginnende en ervaren ondersteuners en docenten. Het is hierdoor voor studenten mogelijk werk, privé en scholing te combineren. Ook het feit dat een groot deel van de opleiding gerelateerd is aan de werkzaamheden en plaats vindt op de werkplek, vinden de werkvelddeskundigen een groot voordeel ten opzichte van traditionele lerarenopleidingen. Omdat er nog geen afgestudeerden zijn bij de opleiding, kan het panel geen uitspraken doen over het functioneren in de beroepspraktijk van afgestudeerden van de vernieuwde flexibele deeltijdopleiding.

Eindoordeel over de opleidingen

	OTB	LTB
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet	Voldoet

De Flexibele deeltijdopleidingen Lerarenopleiding Technisch Beroepsonderwijs (bachelor) en Lerarenopleiding Onderwijsondersteuner Technisch Beroepsonderwijs voldoen op alle standaarden aan de basiskwaliteit van het beoordelingskader. De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis van de positieve kwaliteit over de vier standaarden komt het panel tot een positief eindoordeel over de opleidingen als geheel.

Aanbevelingen

Het panel heeft geen aanbevelingen.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Programma maandag 15 februari 2021

Tijd		Rol
18.50-19.45 <i>(18.50-19.00 welkom+pitch)</i>	Welkom + Pitch TH/GL Gesprek Docenten TH/GL	Hogeschoolhoofddocent TH/GL Teamleider TH/GL Docent GL / studieleider Docent GL / studentbegeleider Docent GL / studentbegeleider Docent TH / lid examencommissie Docent TH / onderzoekcoördinator
19.45 – 20.15	Pauze Panel – Intern overleg	
20.15 - 21.00	Gesprek studenten TH/GL	Student flexibele deeltijd TH (startjaar 18-19) Student flexibele deeltijd GL (startjaar 18-19) Student flexibele deeltijd TH (startjaar 19-20) Student flexibele deeltijd TH (startjaar febr. 2018, inmiddels gedipl.) Student flexibele deeltijd TH (startjaar febr. 2018, gedipl.)

Programma dinsdag 16 februari 2021

08.35-09.45 (8.45-8.55 Pitches)	Welkom (8.35 – 8.45u) pitch alg + PMT + OTB/LTB Gesprek Opleidingsverantwoordelijken	Directeur Calo Hogeschoolhoofddocent / Opl.manager PMT Teamleider TH/GL Hogeschoolhoofddocent TH/GL Directeur BO Hogeschoolhoofddocent BO
09.45 – 10.15	Pauze Panel – Intern overleg	
10.15-11.00	Gesprek Docenten PMT	Docent bachelor- en masteropleiding PMT, studiebegeleider, coördinator deeltijd Docent bacheloropleiding PMT, supervisor, studiebegeleider, coördinator deeltijd Docent bacheloropleiding PMT, studiebegeleider, coördinator deeltijd Docent bachelor- en masteropleiding PMT, lid curriculumontwikkelgr. master PMT
10.15-11.00	Gesprek Docenten LTB/OTB	Docent Bouw Docent Onderwijskunde Docent Motorvoertuigentechniek/teamleider Docent Onderwijskunde Docent Produceren, installeren en energie
11.00 – 11.30	Pauze Panel – Intern overleg	
11.30 - 12.15	Gesprek studenten PMT	Flexibele deeltijdstudente (startjaar 2019-20) Flexibele deeltijdstudente (startjaar 2019-20) Flexibele deeltijdstudente (startjaar 2018-19) Flexibele deeltijdstudente (startjaar 2017-18), studeert per eind jan. '21 af
11.30-12.15	Gesprek studenten STB/OTB	3 ^e jaar Bouwkunde – Flex deeltijd 3 ^e jaar Produceren, installeren en energie – Flex deeltijd 3 ^e jaar Bouwkunde – Flex deeltijd 3 ^e jaar Bouwkunde – Flex deeltijd

Vervolg programma dinsdag 16 februari 2021 op volgende pagina

Vervolg programma dinsdag 16 februari 2021

12.15 – 13.00	Lunch Panel – Intern overleg	
13.00 - 13.45	Gesprek examen- en toetscommissie	<p>voorzitter examencommissie Calo (oa. deeltijd PMT)</p> <p>voorzitter toetscommissie Calo</p> <p>Lid toetscommissie Calo (PMT)</p> <p>Voorzitter examencommissie AVO/BO (oa. LTB/OTB en TH/GL)</p> <p>Lid toetscommissie TH/GL</p> <p>Lid toetscommissie BO (oa. LTB/OTB)</p>
13.45 – 14.15	Pauze Panel – Intern overleg	
14.15-14.45	Gesprek Werkveld / Alumni PMT	<p>Lid Veldadvies Commissie (PMT), Senior psychomotorisch therapeut, Ggnet Scelta Apeldoorn, centrum voor klinische psychotherapie</p> <p>Voorzitter Veldadvies Commissie (PMT), Senior psychomotorisch therapeut, Altrecht Eetstoornissen Rintveld</p>
14.15-14.45	Gesprek Werkveld / Alumni TH/GL	<p>Zelfstandige zingevingsprofessional</p> <p>Consulent Mobiliteit & Beleidsadviseur Deskundigheid Protestantse kerk</p>
14.45 – 15.00	Pauze panel – intern overleg	
15.00-15.30	Gesprek Werkveld / Alumni LTB/OTB	<p>Docent Motorvoertuigentechniek, Drenthe College (LTB/OTB)</p> <p>Docent/Coördinator, ROC Friese Poort (LTB/OTB)</p>
15.30 – 16.45	Intern overleg	
16.45-17.00	Terugkoppeling	
17.00 – 17.15	Korte pauze	
17.15 – 18.00	Ontwikkelgesprek Drie parallelsessies : LTB/OTB; PMT; TH/GL	

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie Generiek deel ZER flex.dt Windesheim
Zelfevaluatie (ZER) OTB en LTB
Deelnemende opl. DT Flex DT Windesheim
Strategische koers Windesheim
Tweeluik onderwijsvisie en toekomstbeeld
Visie op onderwijs
Kennisclip Visie op Onderwijs
Handleiding leeruitkomsten
Besluit Uitgangspunten toetsing jan. 2020
Strategisch toetsbeleid Hogeschool Windesheim
Website Toetsen en beoordelen WH 2018 – 2019
Handleiding WLO toetsing 2017
Opleidings- en toetskader van de lerarenop. Beroepsonderwijs (2019-2024) LTB en OTB
Landelijk Beroepsprofiel associate degree educatief professional Beroepsonderwijs
Catalogus leeruitkomsten beroepsonderwijs LTB en OTB 2020-2021
BO-visie onderzoekend vermogen (2019)
Flexwijzer LTB en OTB
Professionaliseringsplan beroepsonderwijs 2020
Toetsprogramma's
Handleiding werkplekcleren 2.1 incl. zelcom-model
Handleiding assessment Flex-deeltijd 2020-2021 incl. beoordelingsformulier POP
Onderwijs- en examenregeling 2020-2021 LTB
Onderwijs en examenregeling 2020-2021 AD onderwijsondersteuner Technische Beroepsonderwijs
Beoordelingsinstrument EVL
Overzicht opleidingsniveau en FT docenten 2020
Voorbeelden van roadmaps
Samenwerkingsovereenkomsten Samen Opleiden met drie scholen
Programma validatieconferentie leeruitkomsten
Verslaglegging validatie leeruitkomsten bouw
Verslaglegging validatie leeruitkomsten MBO Techniek
Verslaglegging validatie leeruitkomsten Onderwijskunde
Verslaglegging validatie leeruitkomsten Producteren, Installeren, Energie
Werkblad conferentie leeruitkomsten onderwijskunde
Werkblad leeruitkomsten Producteren, Installeren, Energie

Studiewijzers afstudeerwerk OTB en LTB
Eindwerk flex LTB: drie studenten complete dossiers incl. beoordelingen
Eindwerk flex OTB: 1 student compleet dossier incl. beoordelingen
Afstudeerdossiers van negen studenten met enkele flex-modules
Gemaakt werk van twee studenten uit module A (OTB)
Gemaakt werk van twee studenten uit module C (OTB)
Gemaakt werk en toets van twee studenten uit module D (OTB)
Gemaakt werk en toets van 1 student uit module E
Afstudeerwerk BOUW en toets van drie studenten LTB incl. beoordeling
Gemaakt werk Elektrotechniek van een student LTB incl. beoordeling
Gemaakt werk ICT van een student incl. beoordeling
Gemaakt werk Robotica en toets van een student
Gemaakt werk Werktuigbouwkunde van een student incl. beoordeling